

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΥΤΟ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

Από τα μέσα της δεκαετίας του '90 στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες η Ποιότητα και η Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου θεωρούνται ως δύο αλληλεξαρτώμενες έννοιες και αποτελούν βασικούς στόχους, άξονες και κατευθύνσεις των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων. Επιπρόσθετα, η Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου θεωρείται ότι αποτελεί μία ουσιαστική παράμετρο ελέγχου της αξιοπιστίας του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς συνδέεται τόσο με τα ζητήματα του προγραμματισμού, της οργάνωσης, της λειτουργίας και των αποτελεσμάτων των σχολείων όσο και με την αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού σχεδιασμού και την εφαρμογή των εκπαιδευτικών πολιτικών.

Τα τελευταία χρόνια, στο διεθνή χώρο και στο πλαίσιο της ανάπτυξης των πολιτικών για την αξιολόγηση, οι μορφές της εσωτερικής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στη σχολική μονάδα εμφανίζουν μια ιδιαίτερη δυναμική. Πρόκειται για μορφές αξιολόγησης, όπου οι αξιολογητές είναι και αξιολογούμενοι ταυτόχρονα (αυτοαξιολόγηση) με σκοπό τη διεύρυνση της συμμετοχής των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας στην αξιολόγηση και τη λήψη των αποφάσεων. Διότι, μόνο αν ο εκπαιδευτικός, που είναι ο καλύτερος γνώστης των προβλημάτων κατά τη διδακτική διαδικασία, συμμετάσχει στη διαδικασία της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου θα συνειδητοποιήσει τα όποια λάθη έγιναν και θα προχωρήσει στη διόρθωσή τους. Πρόκειται, λοιπόν, για μια διαφορετική αντιμετώπιση της αξιολόγησης από τις συνηθισμένες και παραδοσιακές μορφές, όπως είναι η επιθεώρηση ή η ιεραρχική και εσωτερική αξιολόγηση. Αυτό το είδος αξιολόγησης εφαρμόζεται κυρίως για το εκπαιδευτικό έργο μιας σχολικής μονάδας.

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου έχει **συστημικά** χαρακτηριστικά και εμπλέκει στις διαδικασίες της πολλά αλληλεξαρτώμενα στοιχεία και παράγοντες, όπως: υποδομές, εξοπλισμό, μορφή και περιεχόμενο της σχολικής γνώσης, μεθοδολογία διδασκαλίας, μέσα διδασκαλίας, οργανωτικές και διοικητικές δομές, προγράμματα κατάρτισης εκπαιδευτικών, επιμορφωτικές και άλλες υποστηρικτικές παρεμβάσεις, κουλτούρα ενδοσχολικών σχέσεων κ.λπ.

Επιπλέον, οι σχετικές με την αξιολόγηση τραυματικές εμπειρίες του παρελθόντος στην Ελλάδα και η ταύτισή της με προσπάθειες χειραγώγησης των εκπαιδευτικών από το κράτος, έχουν δαιμονοποιήσει κάθε συζήτηση γύρω από το θέμα αυτό. Εκτιμάται ότι η υπέρβαση του προβλήματος απαιτεί τρεις βασικές προϋποθέσεις:

- Καλά σχεδιασμένο και οργανωμένο σύστημα αξιολόγησης, που θα πειθεί για τις δυνατότητές του να συμβάλλει στην αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης.
- Ενεργό συμμετοχή και συνευθύνη των εκπαιδευτικών.
- Εμπέδωση στη συνείδηση των εκπαιδευτικών της αξιολόγησης, ως διαδικασίας που είναι αναπόσπαστο μέρος του εκπαιδευτικού έργου στη σχολική μονάδα.

Στο πλαίσιο αυτό, εκτιμάται ότι αρχικά στη χώρα μας πρέπει να εφαρμοστεί ένα **σύστημα αυτοαξιολόγησης**, προκειμένου, εκτός των άλλων να συμβάλει και στη δημιουργία κουλτούρας αξιολόγησης.

Η αυτοαξιολόγηση ή εσωτερική αξιολόγηση εφαρμόζεται τις τελευταίες δεκαετίες σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου μέσα από την ενεργοποίηση και τη συνειδητή λειτουργία των εκπαιδευτικών (Αγγλία, Ιταλία, Γερμανία, Σουηδία, Φινλανδία κ.λπ.). Στα συστήματα αυτά, η εσωτερική αξιολόγηση έχει στόχο να καταστήσει τη σχολική μονάδα

προνομιούχο πλαίσιο για ανάπτυξη καινοτομιών στην εκπαίδευση και για τη διαμόρφωση και τη συνεχή ανασυγκρότηση των εκπαιδευτικών πρακτικών.

Η **Αυτοαξιολόγηση** έχει βασικά πλεονεκτήματα, όπως:

- Ενεργοποιεί όλους τους παράγοντες της εκπαιδευτικής κοινότητας.
- Ενισχύει τις σχέσεις εμπιστοσύνης και αμοιβαιότητας μεταξύ των παραγόντων της εκπαιδευτικής κοινότητας.
- Οι εκπαιδευτικοί συνειδητοποιούν τις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας του σχολείου.
- Δημιουργεί προϋποθέσεις για πρωτοβουλίες και ανάληψη καινοτόμων δράσεων.
- Καλλιεργεί τη συνευθύνη και την αυτοδέσμευση.
- Αναδεικνύει και διαχέει θετικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες.
- Εντοπίζει αδυναμίες και δημιουργεί συνθήκες για βελτίωση.
- Δείχνει στην εκπαιδευτική ιεραρχία, με συγκεκριμένο τρόπο, τα πεδία των παρεμβάσεων.
- Μπορεί, γενικά, να συμβάλει στη βελτίωση των εκπαιδευτικών πρακτικών και στην αλλαγή της κουλτούρας του σχολείου.

Εκτιμούμε ότι αν το θελήσουν οι εκπαιδευτικοί, τα στελέχη της εκπαίδευσης και όλοι οι παράγοντες της εκπαιδευτικής κοινότητας, θεωρώντας ότι αυτό αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο του έργου τους, μπορούν να συμβάλλουν ώστε η αυτοαξιολόγηση στην εφαρμογή της να **μην πάρει τη μορφή** μιας γραφειοκρατικής διαδικασίας που θα περιγράφει και θα αξιολογεί τη ρουτίνα του σχολείου, **αλλά μιας γόνιμης διαδικασίας που θα ενεργοποιήσει** το σύνολο των παραγόντων της εκπαιδευτικής κοινότητας, θα **αξιοποιήσει τη φαντασία** τους, θα **αναδείξει σχεδιασμούς που θα ανοίγουν νέα πεδία** και θα **κινητοποιούν δυνάμεις** και, τελικά, θα οδηγήει στο Νέο Σχολείο.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Σκοπός και Στόχοι της αυτοαξιολόγησης

Γενικός σκοπός:

- **Η βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας.**

Στόχοι:

- Η ανάδειξη της Σχολικής Μονάδας ως βασικού φορέα προγραμματισμού και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού της έργου.
- Η δημιουργία κουλτούρας, αρχών και κανόνων αξιολόγησης στα Σχολεία.
- Η απόκτηση εμπειριών από στελέχη και εκπαιδευτικούς στο πεδίο της αξιολόγησης.
- Η διαμόρφωση κουλτούρας ανάληψης πρωτοβουλιών για σχεδιασμό δράσεων και επίλυση προβλημάτων.
- Η συνεχής ανατροφοδότηση για το σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής και τη συγκεκριμενοποίηση επιμορφωτικών και άλλων παρεμβάσεων.

2. Επτά κρίσιμα ερωτήματα

Προκειμένου να πετύχουμε την ικανοποίηση του Σκοπού και των Στόχων της αυτοαξιολόγησης, καλούμαστε να απαντήσουμε στα εξής επτά κρίσιμα ερωτήματα:

- Ποια είναι η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο μας σήμερα;
- Πώς αποτιμάται το τελικό αποτέλεσμα;
- Πού θέλουμε να φτάσουμε;

- Τι πρέπει και πώς πρέπει να το κάνουμε για να φτάσουμε εκεί που θέλουμε;
- Τι πρόοδο κάναμε;
- Πόσο και πώς ωφεληθήκαμε ως άτομα και ως σύνολο από την παραπάνω διαδικασία;
- Σε ποιους τομείς βελτιώθηκε η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου και η εικόνα του σχολείου μας;

3. Αναγκαιότητες που προκύπτουν

Επιχειρώντας να απαντήσουμε στα ερωτήματα αυτά, αναδεικνύονται οι ακόλουθες αναγκαιότητες:

- Συστηματική αρχική μελέτη, διερεύνηση και αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας.
- Διατύπωση κοινά αποδεκτών στόχων και προτεραιοτήτων δράσης.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση των κοινά αποφασισμένων δράσεων.
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση του πραγματοποιηθέντος εκπαιδευτικού έργου.
- Ανατροφοδότηση από τα αποτελέσματα του πραγματοποιηθέντος εκπαιδευτικού έργου και καθορισμός νέων στόχων.

4. Δομή πλαισίου αξιολόγησης

Στο προτεινόμενο πλαίσιο της Αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου η σχολική πραγματικότητα προσδιορίζεται μέσα από τέσσερα κλιμακωτά επίπεδα ανάλυσης:

Θεματικά Πεδία, Τομείς ανά πεδίο, Δείκτες ανά τομέα, Κριτήρια ανά δείκτη.

4. 1. Πρώτο επίπεδο: Θεματικά Πεδία αξιολόγησης.

Σε ένα πρώτο επίπεδο, αντικείμενο αυτοαξιολόγησης αποτελούν τα ακόλουθα πέντε Θεματικά Πεδία, στα οποία αναλύεται η σχολική πραγματικότητα:

- 1ο Πεδίο: **Μέσα και Πόροι**
- 2ο Πεδίο: **Οργάνωση και Διοίκηση σχολείου**
- 3ο Πεδίο: **Κλίμα και Σχέσεις**
- 4ο Πεδίο: **Εκπαιδευτικές Διαδικασίες**
- 5ο Πεδίο: **Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα**

4. 2. Δεύτερο επίπεδο: Τομείς αξιολόγησης

Στο δεύτερο επίπεδο τα παραπάνω θεματικά πεδία εξειδικεύονται σε τομείς αυτοαξιολόγησης, ως εξής:

- Πεδίο 1. Μέσα και Πόροι
Τομείς:
 - ο α) Υλικοτεχνική υποδομή,
 - ο β) Οικονομικοί Πόροι,
 - ο γ) Ανθρώπινο δυναμικό.
- Πεδίο 2: Οργάνωση και Διοίκηση σχολείου
Τομείς:
 - ο α) Οργάνωση του σχολείου,
 - ο β) Διοίκηση του σχολείου,
 - ο γ) Αξιοποίηση Μέσων-Πόρων
- Πεδίο 3: Κλίμα και Σχέσεις
Τομέας:
 - ο Κλίμα και Σχέσεις στο σχολείο
- Πεδίο 4: Εκπαιδευτικές Διαδικασίες

Τομείς:

- ο α) Εφαρμογή προγράμματος σπουδών,
- ο β) Ποιότητα της διδασκαλίας,
- ο γ) Οργάνωση της τάξης,
- ο δ) Εκπαιδευτικές δραστηριότητες ,
- ο ε) Επιμόρφωση εκπαιδευτικών.

▪ Πεδίο 5: Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα

Τομείς:

- ο α) Φοίτηση/Διαρροή,
- ο β) Επίδοση/Πρόοδος μαθητών,
- ο γ) Ατομική και Κοινωνική Ανάπτυξη Μαθητών.

4. 3. Τρίτο επίπεδο: Δείκτες αξιολόγησης

- Κάθε τομέας αυτοαξιολόγησης, διακρίνεται σε επιμέρους **βασικούς δείκτες ή κατηγορίες δεικτών αυτοαξιολόγησης**.
- Ο κάθε δείκτης αντιπροσωπεύει / εκφράζει / χαρακτηρίζει / αντιστοιχεί σε συγκεκριμένες παραμέτρους που θεωρούνται καθοριστικές στην υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου. Ο δείκτης αποτελεί **το ουσιαστικό επίπεδο** της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου.
- Για παράδειγμα, ο τομέας «Υλικοτεχνική υποδομή» διακρίνεται, ενδεικτικά, στους δείκτες:
 - ο Γενικά Χαρακτηριστικά του σχολείου (είδος, θέση, μορφή κτιρίου).
 - ο Χώροι του σχολείου (εξωτερικοί – εσωτερικοί/αίθουσες).
 - ο Επίπλωση.
 - ο Εξοπλισμός (διδασκτικά – εποπτικά μέσα).

4. 4. Τέταρτο επίπεδο: Κριτήρια αξιολόγησης

- Κάθε δείκτης ή κατηγορία δεικτών αποτιμάται με **κριτήρια**.
- Τα κριτήρια διακρίνονται σε **ποσοτικά** και σε **ποιοτικά** ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του δείκτη που αξιολογείται. Έτσι έχουμε κριτήρια ποσοτικής αποτίμησης και ποιοτικής αποτίμησης.
- Στην αξιολόγηση των ποσοτικών χαρακτηριστικών χρησιμοποιούνται φόρμες αποτύπωσης.
- Στην αξιολόγηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών χρησιμοποιούνται ερωτηματολόγια και άλλες τεχνικές ανάλυσης πληροφοριών.
- Στο προηγούμενο παράδειγμα της υλικοτεχνικής υποδομής:
 - ο Ενδεικτικά ποσοτικά κριτήρια του δείκτη «αίθουσες» είναι:
 - αριθμός αιθουσών, ▪ επιφάνεια αιθουσών ανά μαθητή, ▪ επιφάνεια γραφείου εκπαιδευτικών ανά εκπαιδευτικό, κτλ.
 - ο Τα αντίστοιχα ποιοτικά κριτήρια αξιολόγησης του δείκτη «αίθουσες» είναι:
 - επάρκεια, ▪ καταλληλότητα, ▪ λειτουργικότητα, ▪ ασφάλεια.

5. Διαδικασία υλοποίησης του έργου της αξιολόγησης στα σχολεία

- Το έργο συνιστά μια δυναμική **διαδικασία** η οποία βασίζεται στην **ανάπτυξη ουσιαστικών σχέσεων συνεργασίας και ανατροφοδότησης** μεταξύ όλων των παραγόντων της εκπαιδευτικής κοινότητας.
- Το έργο προβλέπεται να εφαρμοστεί αρχικά σε ορισμένο αριθμό σχολείων.
- Οι σχολικοί σύμβουλοι Π/θμιας και Δ/θμιας εκπ/σης, θα έχουν την ευθύνη παρακολούθησης της υλοποίησης του έργου της αυτοαξιολόγησης και θα

παρεμβαίνουν συμβουλευτικά όπου χρειάζεται, έχοντας άμεση συνεργασία με την Περιφέρεια και την Επιστημονική Επιτροπή..

- **Προβλέπονται επιμορφωτικές συναντήσεις σε τοπικό και σε ενδοσχολικό επίπεδο** από τους Σχολικούς Συμβούλους και από μέλη της επιστημονικής ομάδας, όπου κριθεί αναγκαίο.
- Τη βασική ευθύνη για την εφαρμογή του έργου της αυτοαξιολόγησης στις σχολικές μονάδες έχουν ο **διευθυντής** και ο **σύλλογος διδασκόντων**.
- Η υλοποίηση του έργου θα πραγματοποιηθεί με ομάδες εργασίας από μέλη του συλλόγου διδασκόντων.
- Οι διευθυντές των σχολείων, οι σχολικοί σύμβουλοι και η επιστημονική ομάδα, για τις ανάγκες της πρώτης αυτής παρέμβασης, θα υποβάλλουν εκθέσεις, στις οποίες θα αποτυπώνονται όλες οι δράσεις του προγράμματος.
- Η Επιστημονική Επιτροπή θα υποβάλλει ετήσια έκθεση στην οποία:
 - ο Θα αποτυπώνονται οι επιμέρους δράσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την εφαρμογή του έργου.
 - ο Θα αξιολογείται η πρόοδος του έργου με βάση ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία (ενδιάμεσες και τελικές αξιολογήσεις).

6. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Το αρχικό στάδιο της εφαρμογής του προγράμματος περιλαμβάνει:

Μήνες	Δράσεις
Απρίλιος – Ιούνιος 2010	▪ Αναλυτική ενημέρωση των στελεχών για το πρόγραμμα της ΑΕΕ από το Υπουργείο και την επιστημονική επιτροπή.
Ιούνιος - Σεπτέμβριος 2010	▪ Επιμορφωτικά σεμινάρια για τους Σχολικούς Συμβούλους από την επιστημονική επιτροπή.
Σεπτέμβριος 2010	▪ Επιμορφώσεις των διευθυντών και των εκπαιδευτικών των σχολικών μονάδων από τους σχολικούς συμβούλους σε τοπικό και σε ενδοσχολικό επίπεδο.

7. Παρατηρητήριο αξιολόγησης

Δημιουργία **Παρατηρητηρίου Αξιολόγησης** σε εθνικό επίπεδο με αντικείμενο:

- Τη συνεχή παρακολούθηση των εξελίξεων σε ζητήματα αξιολόγησης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και την επεξεργασία σχετικών στοιχείων και μελετών.
- Την υποστήριξη της βιωσιμότητας και της καλής λειτουργίας του έργου.
- Τη δημιουργία δικτύου για τη συμβουλευτική υποστήριξη στελεχών και εκπαιδευτικών.
- Τη διάχυση **καλών πρακτικών** σε εξειδικευμένα ζητήματα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στα σχολεία της χώρας.

8. Παράρτημα

Στο παράρτημα παρατίθενται ενδεικτική φόρμα Αποτύπωσης Ποσοτικών στοιχείων, Ερωτηματολόγιο Ποιοτικής Αποτίμησης Ποσοτικών στοιχείων, και Ενδεικτικό παράδειγμα ανάπτυξης σχεδίου δράσης σε συγκεκριμένο τομέα της σχολικής ζωής. Περισσότερο ενδεικτικό υλικό παρατίθεται στο κείμενο «Πρόταση αυτοαξιολόγησης».

8.1. Ενδεικτική Φόρμα Αποτύπωσης Ποσοτικών στοιχείων

Ενδεικτική Φόρμα Αποτύπωσης Ποσοτικών στοιχείων του Βασικού Δείκτη: «Κλίμα και Σχέσεις στο σχολείο»

Ενδεικτικά κριτήρια αποτίμησης του δείκτη:

I. Αριθμός συναντήσεων του Συλλόγου Διδασκόντων	
Αριθμός και χρόνος συναντήσεων του Συλλόγου Διδασκόντων ανά θεματική περιοχή ετησίως	
Αριθμός και χρόνος συναντήσεων ομάδων-τομέων εργασίας εκπαιδευτικών ανά θεματική περιοχή ετησίως	
Αριθμός συναντήσεων του Συλλόγου Διδασκόντων με τους εκπροσώπους των μαθητών/τριών ετησίως	
Αριθμός συναντήσεων των εκπαιδευτικών με τους γονείς των μαθητών/τριών ετησίως	
Αριθμός συναντήσεων του Συλλόγου Διδασκόντων με το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων ετησίως	
Αριθμός συναντήσεων του Συλλόγου Διδασκόντων με φορείς της τοπικής κοινωνίας	
Άλλο ... :	

II. Ανάπτυξη συνεργασιών στο σχολείο	
Ύπαρξη ομίλων και ομάδων δραστηριοτήτων μαθητών/τριών κατά θεματικό αντικείμενο	
Συμμετοχή εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών σε πρωτοβουλίες για την βελτίωση της σχολικής κοινότητας	
Συμμετοχή εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών σε εκπαιδευτικές καινοτομίες και προαιρετικά προγράμματα	
Συμμετοχή σε οργανωμένες δράσεις προς τη τοπική κοινωνία	
Ανάπτυξη συνεργασιών με την επιστημονική κοινότητα	
Άλλο ... :	

8.2. Ενδεικτικό Ερωτηματολόγιο Ποιοτικής Αποτίμησης

Ερωτηματολόγιο Ποιοτικής αποτίμησης Ποσοτικών στοιχείων του Βασικού Δείκτη: «Κλίμα και Σχέσεις στο σχολείο»

Ενδεικτικές ερωτήσεις ποιοτικής αποτίμησης των κριτηρίων του δείκτη	1	2	3	4
Αξιολόγηση των σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών (συνεργασία, εμπιστοσύνη, αλληλοσεβασμός)				
Αξιολόγηση των σχέσεων των εκπαιδευτικών με τη διεύθυνση του σχολείου (δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων, ενίσχυση της συλλογικότητας, υποστήριξη των επιλογών, κα.)				
Αξιολόγηση των σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών και των μαθητών (πνεύμα δικαιοσύνης, αξιοκρατίας, ευαισθησίας και κατανόησης)				
Αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο οι συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών και σχολικής επιτροπής έχουν συμβάλει θετικά στη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής της σχολικής μονάδας				
Αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο οι συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών, μαθητών/τριών και γονέων έχουν συμβάλει θετικά στη βελτίωση της εικόνας του σχολείου στην τοπική κοινωνία,				
Αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο οι συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών, μαθητών/τριών και γονέων έχουν συμβάλει θετικά στον περιορισμό της σχολικής διαρροής				
Αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο οι συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών έχουν συμβάλει θετικά στη βελτίωση της ποιότητας της σχολικής ζωής				
Αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο οι συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών έχουν συμβάλει θετικά στη συμμετοχή των μαθητών σε καινοτόμα προγράμματα και δραστηριότητες,				
Αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο οι συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών και φορέων της τοπικής κοινωνίας έχουν συμβάλει θετικά στην ενίσχυση των δράσεων και το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία				

Πρόσθετες ερωτήσεις ποιοτικής αποτίμησης των κριτηρίων του δείκτη	1	2	3	4

Παρατηρήσεις

8.3. Ενδεικτικό παράδειγμα ανάπτυξης σχεδίου δράσης

Τομέας: Κλίμα και Σχέσεις.

Δράση 1: Βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των παραγόντων της σχολικής κοινότητας.

Σκοπός: Η βελτίωση και η ενδυνάμωση των σχέσεων σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες που έχουν θεσπιστεί στο σχολικό περιβάλλον: α) μεταξύ των εκπαιδευτικών (συνεργασία, εμπιστοσύνη, αλληλοσεβασμός), β) των εκπαιδευτικών με τη διεύθυνση του σχολείου (δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων, ενίσχυση της συλλογικότητας, υποστήριξη των επιλογών), γ) μεταξύ των εκπαιδευτικών και των μαθητών/τριών (πνεύμα δικαιοσύνης, αξιοκρατίας, ευαισθησίας και κατανόησης).